

[Indenrigsministeren.]
sin Behandling af Lovforslaget i forrige Samling, kan anbefales til snarlig Vedtagelse her i Tinget. Mange Kommuner vil utvivlsomt sætte stor Pris paa, om denne længe forberedte Lovgivning nu endelig kan blive til Virkelighed.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 101 af 29. April 1913 om Hjælpekasser.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2247; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 168).

Hækkerup: Det foreliggende Lovforslag vedrører ikke direkte den Side af Hjælpekassernes Virksomhed, der vender ud mod de trængende, men den, der vender indad mod Kommunerne, mod Skatteyderne. Der er to stærke Grunde, der taler for dette Lovforslags Vedtagelse. For det første, at Kommunernes Udgifter til Hjælpekasserne i 1928—29 har været ganske overordentlig store, og for det andet, at disse Udgifter, der er faldet med ret forskellig Vægt paa de enkelte Kommuner, alt efter som Befolkningens S sammensætning og Erhvervsbetingelserne har været, er faldet med størst Vægt paa de fattigste Kommuner, paa de Kommuner, hvis Skatteydere i Forvejen er de mest overbebyrdede. I Bemærkningerne til Lovforslaget oplyses det, at Kommunernes Udgifter til Hjælpekasserne i det nævnte Finansaar har været ca. 18 Mill. Kr. Det er det største Tilskud, Kommunerne nogen Sinde har givet til det Formaal, og det siger sig selv, at de 250 000 Kr., der er fastsat som Tilskud efter Loven af 1913, i Virkeligheden vil være som en Draabe i Havet. Skal der være Mening i, at der skal gives Statstilskud til Hjælpekasserne, saa Kommunerne dog i nogen Grad kan mærke det, kan de ikke nøjes med mindre end det, her er foreslaaet.

Aarsagerne til, at disse Udgifter har været saa store i det forløbne Finansaar, kender vi alle. Jeg skal imidlertid ikke rippe op i det gamle Stridsspørgsmaal her, lige saa lidt som jeg uden Foranledning fra anden Side skal trænerne de gamle Synspunkter for Hjælpekassernes Virksomhed og Nødvendighed, men jeg skal indskrænke

mig til at udtale Haabet om, at man fra alle Sider her i Rigsdagen vil være med til at vise Kommunerne det Hensyn, der er udtalt i det foreliggende Lovforslag, og jeg begrundet dette Haab med, at der i en Aarrække her i Rigsdagen har været fuldstændig Enighed om ved særlig Lov at forhøje Statstilskuddet til mindst 750 000 Kr. i en Række Aar, hvor Kommunernes Udgifter til Hjælpekasserne ikke var Halvdelen af, hvad de har været i det Regnskabsaar, her er Tale om. Jeg skal hermed anbefale Lovforslaget uforandret til hurtig Vedtagelse her i Tinget.

Krag: Jeg venter ikke at møde Modsigelse, naar jeg hævder, at den Udvikling, som vi paa Hjælpekasselovgivningens Omraade har gennemløbet, og ganske særlig i Aarene siden 1920, er en Udvikling af en saadan Beskaffenhed, som Hjælpekasselovgivningens Fædre overhovedet ikke havde tænkt sig og paa ingen Maade havde forudset. Naar man tænker paa hele denne Lovgivnings Oprindelse fra de frie Fattiggasser — og alle de ældre, ogsaa her i dette Ting, erindrer jo Omfanget af de Midler, som disse Kasser havde at raade over —, naar man tænker tilbage paa Bestemmelserne af 1904 om Kommunernes Adgang til at støtte de frie Fattiggasser, saaledes at Statskassen refunderede Kommunerne $\frac{1}{3}$, dog ikke over 10 Ø. pr. Indbygger, naar man tænker paa Loven af 1907, den første Hjælpekasselov, der jo skabtes paa Baggrund af, at Kommunernes Udgifter til denne Hjælp i Finansaaret 1905—06 havde andraget ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og derefter fastsattes saa Statsrefusionen til Kommunerne til højst 250 000 Kr. — ja, naar man erindrer alt dette, saa tror jeg, man tør hævde, at den Udvikling, der her er foregaaet, og den Plads, som Hjælpekasselovgivningen har faaet i hele vort sociale System, var ganske uforudset ved Lovgivningens Tilblivelse, og det ligger langt udover, hvad man paa noget Tidspunkt har kunnet forudsætte. I Finansaaret 1908—09 var Kommunernes Udgifter til Hjælpekasserne 1,2 Mill. Kr., og saa ser vi i de følgende Aar en ganske langsom Vækst, saaledes at man i Regnskabsaaret 1915—16 ikke var naaet til en højere Udgift end 1,5 Mill. Kr. Til Trods for hele den Ændring i Opfattelsen af Pengenes Værdi, i Prisforhold og desværre ogsaa i Mentalitet, som prægede Krigsaarene, ser vi dog, at i Løbet af denne Periode, indbefattet ogsaa Efterkrigsaarene, helt op til 1920—21, stiger Hjælpekasseudgifterne dog kun til et samlet Beløb af ca. 3 Mill. Kr.

Men saa kommer der pludselig et Spring;